

Regionspecifika frågor för Region Skåne

Tilläggsrapport Hälsa- och sjukvårdsbarometern 2025

Genomförd av Institutet för kvalitetsindikatorer (Indikator)

institutet
för kvalitetsindikatorer

Innehåll

Om undersökningen	s. 3
Om respondenterna	s. 4
Sammanfattning	s. 5
Resultat	s. 6
Kännedom om vart man ska vända sig vid psykisk ohälsa	s. 7
Förtroende för vård av psykisk ohälsa	s. 11
Orsak till lågt förtroende för vården av psykisk ohälsa (fritextkodning)	s. 15

Om undersökningen

Bakgrund och syfte

Hälsa- och sjukvårdsbarometern (HSB) är en nationell undersökning som syftar till att ta reda på vad befolkningen har för uppfattning om hälso- och sjukvården i respektive region. Undersökningen genomförs två gånger varje år och denna rapport grundar sig på det sammanvägda resultatet 2025.

Förutom ett nationellt frågeformulär fick varje region möjligheten att ställa ett antal regionspecifika frågor. I denna extrarapport presenteras två av Region Skånes tre regionspecifika frågor.

Målgrupp och urval

Målgruppen för HSB är hela Sverige, men i denna rapport presenteras Region Skånes resultat. Antalet svar är 6 217 i Region Skåne och 53 025 i riket, alltså kommer cirka 12 procent av de svarande från Region Skåne.

Enkät och extrafrågor

Det nationella frågeformuläret bestod av 16 frågor varav 4 var bakgrundsfrågor.

Region Skåne valda att beställa tre regionspecifika frågor som presenteras i denna rapport:

- 1) " Känner du till vart du ska vända dig för råd och stöd, om du eller en närstående person mår psykiskt dåligt?"
- 2) "Hur stort (eller litet) förtroende har du för vården av psykisk ohälsa i din region?"
- 3) Vad är orsaken till ditt låga förtroende för vården av psykisk ohälsa i Region Skåne?

Resultat och analys

För de två första frågorna har data analyserats på övergripande nivå och jämförelser har gjorts utifrån respondenternas kön, ålder, utbildning, födelseland, självsattad hälsa samt huruvida de varit patient hos vården de senaste sex månaderna. I texterna till diagrammen framhålls resultat på nedbrytningarna som är statistiskt signifikant avvikande från totalresultatet. Resultatet har viktats på regiondel, kön och ålder för att bättre spegla den verkliga fördelningen bland befolkningen i Skåne avseende dessa faktorer.

Resultat inom undergrupper som signifikant skiljer sig från det övergripande resultatet är redovisade i **blå** och **röd** text i diagrammen. Värden i **blå** text innebär att det är en signifikant högre andel från aktuell grupp som valt svarsalternativet jämfört med urvalet som helhet, medan värden i **röd** text innebär att signifikant färre valt svarsalternativet. De signifikanta värdena har en konfidensnivå på 95 %.

Den sista frågan var en öppen fråga där respondenterna fick skriva in sina svar. Dessa svar har kategoriserats manuellt och i resultatdelen redovisas andel svar som tillhör respektive kategori. I resultatdelen presenteras också vilka de olika kategorierna är och vilka typer av svar respektive kategori innefattar. Vissa svar går in under flera kategorier och svar som inte passar in i någon kategori hamnar under kategorin "Vet ej/övrigt"

Kontaktpersoner

Kontaktperson Indikator:

Simon Nygren Greus, Projektledare

Kontaktperson Region Skåne:

Tamas Krizsan, Demokratienheten, Kulturförvaltningen

Sammanfattning

- Omkring fyra av tio skåningar känner till vart de ska vända sig vid psykisk ohälsa. Ungefär lika många är osäkra och två av tio svarar att de inte vet.
- Kvinnor, personer under 50 år, personer med hög utbildning och personer med hög självskattad hälsa svarar oftare än genomsnittet att de känner till var de ska vända sig vid psykisk ohälsa.
- Färre än två av tio har ganska eller mycket stort förtroende för vården av psykisk ohälsa. Omkring en fjärdedel har lågt förtroende. Övriga respondenter svarar att de varken har stort eller litet förtroende eller är osäkra i frågan.
- De med störst förtroende för vården av psykisk ohälsa är personer under 50 år, denna grupp är också de som har lägst förtroende för den här typen av vård, vilket innebär att de i högre utsträckning har en uppfattning än äldre personer. Andra grupper med högre förtroende är personer födda utanför Norden och personer med hög självskattad hälsa.
- Bland de som har litet förtroende för vården av psykisk ohälsa är det en tredjedel som tar upp personliga erfarenheter i sina svar. Många lyfter också bristande tillgänglighet, långa väntetider och otillräcklig hjälp som skäl till sitt låga förtroende.

Om respondenterna (oviktat)

	Andel	Antal		Andel	Antal
Kön			Födelseland		
Kvinna	51%	2 382	Sverige	90%	5 578
Man	49%	2 311	Övriga Norden	2%	133
Bas		6 217	Övriga Europa	4%	238
Åldersgrupp			Övriga världen	4%	239
18 - 29 år	8%	518	Bas		6 188
30 - 39 år	9%	536	Hälsotillstånd		
40 - 49 år	13%	815	Mycket bra/Bra	68%	4 202
50 - 59 år	15%	961	Någorlunda	25%	1 544
60 - 69 år	20%	1 270	Dåligt/Mycket dåligt	7%	463
70 - 79 år	23%	1 416	Bas		6 209
80 år eller äldre	11%	701	Besökt hälso- sjuk vården ja/nej		
Bas		6 217	Ja	81%	5 062
Utbildningsnivå			Nej	18%	1 104
Grundskola	10%	608	Vet ej	1%	51
Gymnasieskola	34%	2 098	Bas		6 217
Universitet/högskola	47%	2 894			
Annan utbildning	10%	592			
Annat	4%	211			
Bas		6 192			

Resultat

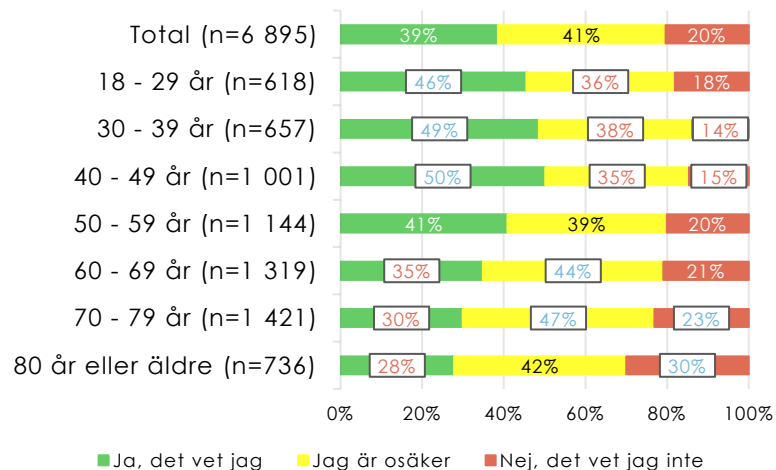
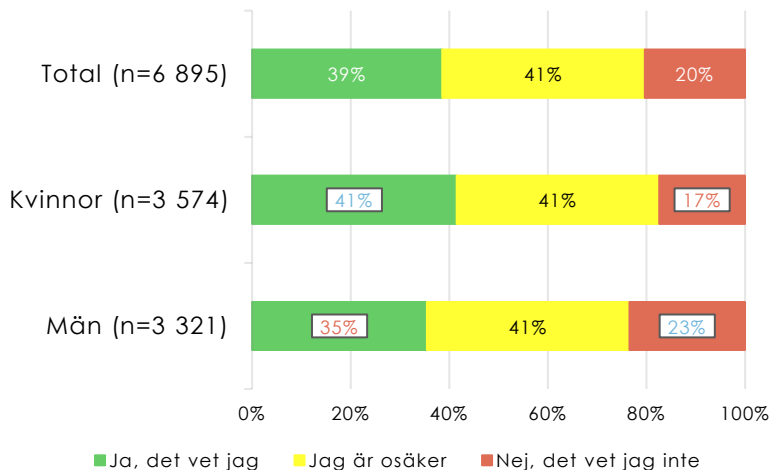

Kännedom om vart man ska vända sig vid psykisk ohälsa

Känner du till vart du ska vända dig för råd och stöd, om du eller en närstående person mår psykiskt dåligt? Kön och ålder

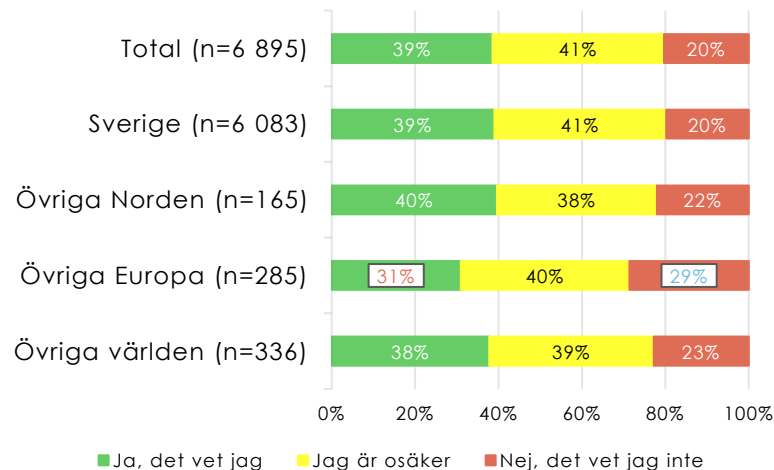
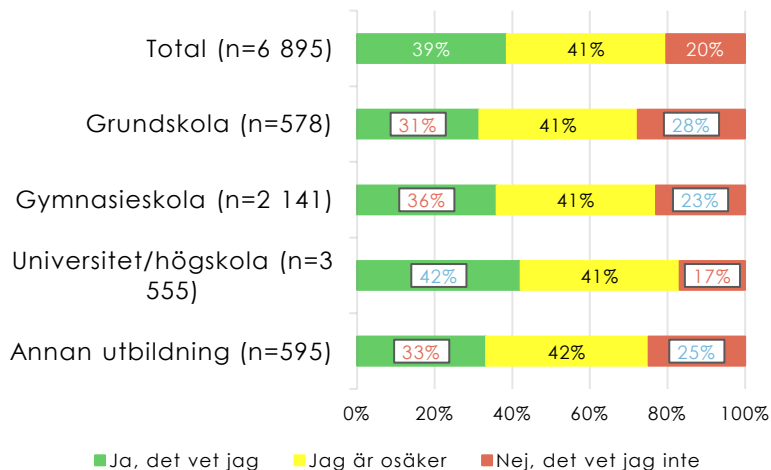
Omkring fyra av tio (39 %) skåningar känner till vart de ska vända sig vid psykisk ohälsa. Ungefär lika många är osäkra och två av tio vet inte. Kvinnor och personer yngre än 50 år har i större utsträckning kännedom om vart de ska vända sig. Bland de som är äldre än 80 år är det fler som svarar att de inte vet än som svarar att de vet.

Känner du till vart du ska vända dig för råd och stöd, om du eller en närstående person mår psykiskt dåligt?

Utbildning och födelse land

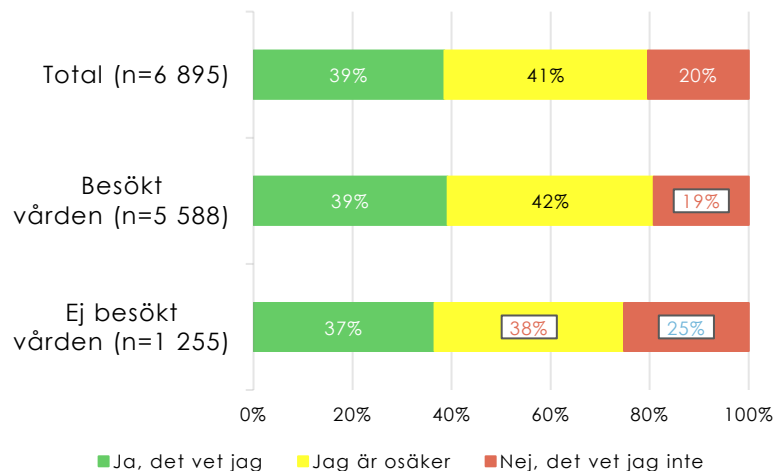
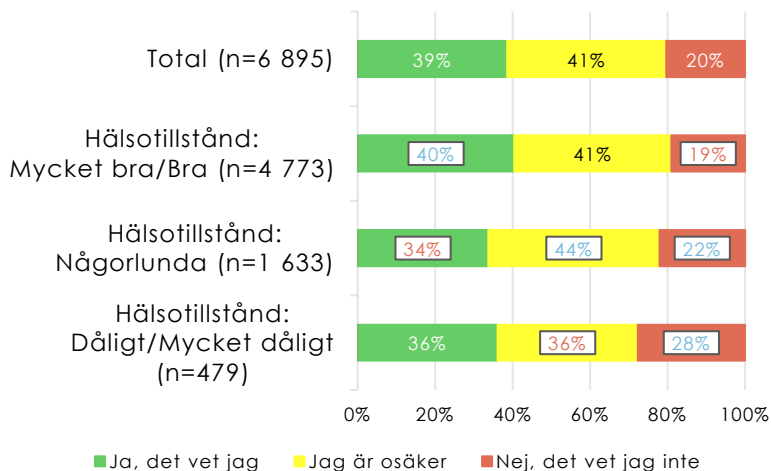
Universitetsutbildade har en större kännedom om vart de ska vända sig vid psykisk ohälsa än befolkningen som helhet. Skillnaderna i kännedom är ganska små utifrån ens födelse land. De som är födda utanför Norden, men inom Europa svarar lite oftare än andra grupper att de inte vet.

Känner du till vart du ska vända dig för råd och stöd, om du eller en närstående person mår psykiskt dåligt?

Hälsotillstånd och vårdbesök

De som skattar sitt hälsotillstånd som bra eller mycket bra känner i större utsträckning till vart de ska vända sig vid psykisk ohälsa. De som inte besökt vården det senaste halvåret är lite mer benägna att svara att de inte vet.

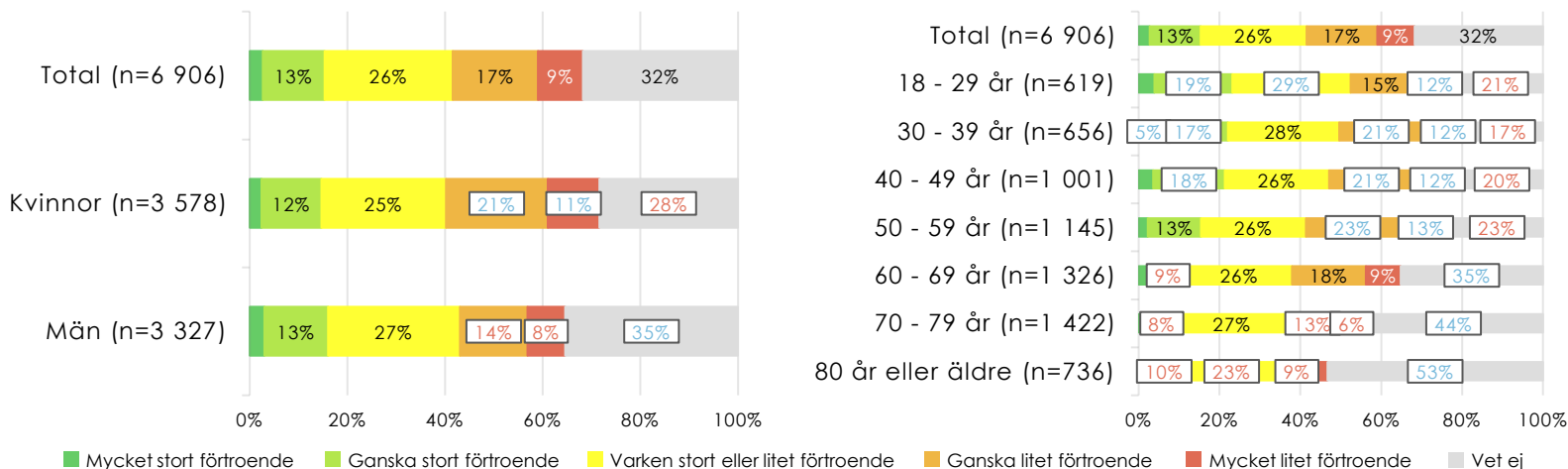

Förtroende för vård av psykisk ohälsa

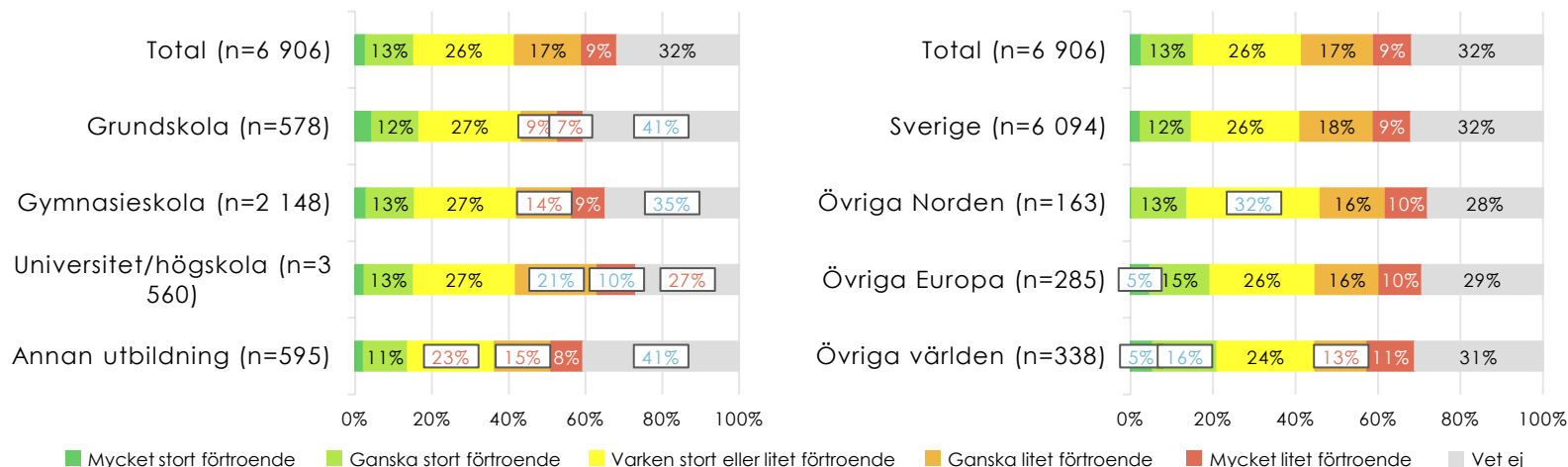
Hur stort (eller litet) förtroende har du för vården av psykisk ohälsa i din region? *Kön och ålder*

Lite fler än två av tio har ganska eller mycket stort förtroende för vården av psykisk ohälsa. Omkring en fjärdedel har lågt förtroende. Övriga respondenter är osäkra eller svarar att de varken har eller saknar förtroende. Kvinnor har lägre förtroende än män. De yngre åldersgrupperna är klart mer benägna att ha en uppfattning i frågan än de äldre, men förhållandet mellan andelarna som har stort och litet förtroende är ganska oförändrat.

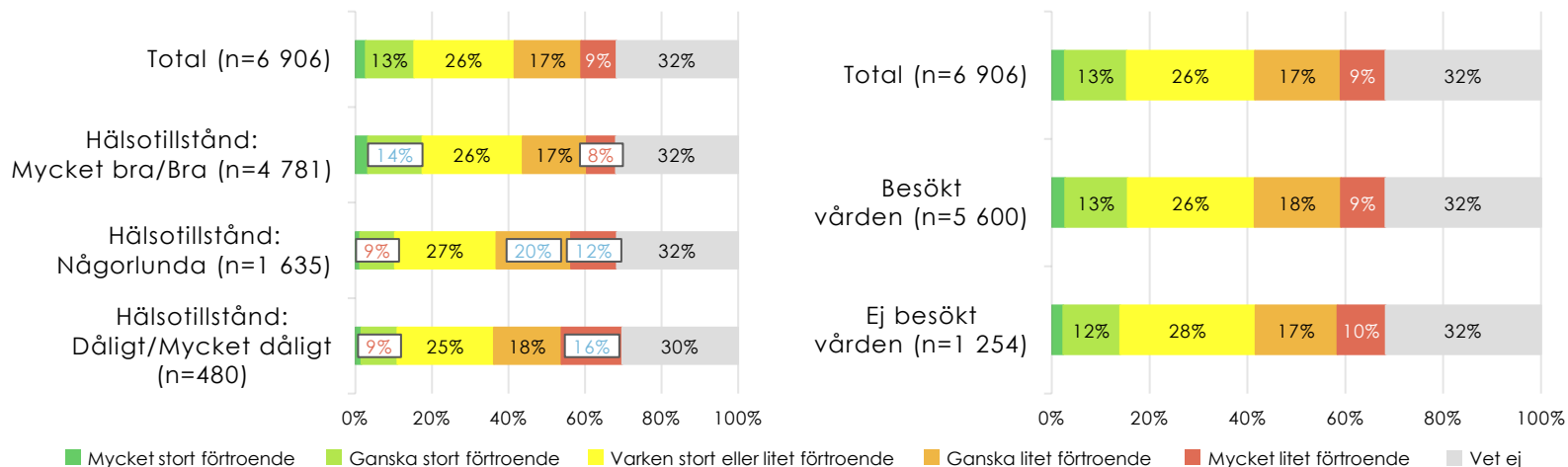
Hur stort (eller litet) förtroende har du för vården av psykisk ohälsa i din region? *Utbildning och födelse land*

Personer med utbildning från universitet eller högskola är mer benägna att sakna förtroende för vården av psykisk ohälsa i regionen. Där är det fler än tre av tio som uppger att de har litet eller mycket litet förtroende. Personer födda utanför Norden svarar något oftare att de har förtroende.

Hur stort (eller litet) förtroende har du för vården av psykisk ohälsa i din region? *Hälsotillstånd och vårdbesök*

Förtroendet för vården är högre bland de som skattar sitt eget hälsotillstånd som bra, och lägre bland dem som skattar sitt hälsotillstånd som någorlunda eller dåligt. Det finns inga skillnader mellan de som besökt vården de senaste sex månaderna och de som inte har gjort det.

Orsak till lågt förtroende för vården av psykisk ohälsa (fritextkodning)

Vad är orsaken till ditt låga förtroende för vården av psykisk ohälsa i Region Skåne? (Kategorisering)

KATEGORI	BESKRIVNING
Väntetider	Svar som handlar om långa väntetider och köer.
Tillgänglighet	Bristande tillgänglighet till vård. t.ex. öppettider, svårt att få kontakt eller att man inte får tillgång till vård över huvud taget. Många skriver att det är svårt att ta sig till vården, och klagar över att den är stängd på kvällar och nätter.
Otillräcklig/fel hjälp eller behandling	Att man inte får hjälp som motsvarar ens behov eller att man har synpunkter på hjälpen som sådan. En återkommande synpunkt är att vården skriver ut medicin istället för att behandla. Många svar specificerar dock inte hur hjälpen varit otillräcklig.
Resursbrist/Nedskärningar	Svar som till exempel handlar om nedstängningar av verksamheter, underbemanning, platsbrist och tidsbrist. Anges ofta som skäl till bristande tillgänglighet, bristande kompetens eller otillräcklig hjälp.
Bristande bemötande	Svar som handlar om att personalen inte lyssnar eller tar patienter på allvar, eller att de är orevliga, oengagerade eller på annat sätt uppvisar bristande bemötande. Kopplas ibland ihop med att personalen är stressad och inte har tid.
Bristande kunskap hos personal	Svar som handlar om att personalen saknar kompetens, eller att det saknas personal med rätt kompetens.
Bristande kontinuitet och/eller samverkan	Svar som handlar om att läkare byts ut, att man bollas runt mellan enheter, eller att olika enheter ger olika besked.
Bristande uppföljning/information	Svar som handlar om otydlig information om vård eller bristande uppföljning från personal.
Personliga erfarenheter	Svar som tar upp personliga erfarenheter från vården av psykisk ohälsa, antingen egenupplevda eller från en bekant. Bekanta personer är ofta barn, föräldrar, nära vänner eller kollegor på jobbet som fått en otillräcklig behandling eller inte fått hjälp över huvud taget. Det är också många som genom sitt arbete har personliga erfarenheter av hur vården av psykisk ohälsa fungerar.
Hört dåligt om vården, t.ex. i media	Svar som handlar om att ens negativa uppfattningar av vården för psykisk ohälsa grundar sig i vad man har hört, sett eller läst, ofta i tidningar eller i media. Svaren här är inte alltid lika konkreta i vad som är dåligt med den psykiska vården.
Vet ej/Övrigt	Svar som uttrycker osäkerhet eller som inte går att inordna under någon av de andra kategorierna.

Vad är orsaken till ditt låga förtroende för vården av psykisk ohälsa i Region Skåne? (Resultat)

En tredjedel refererar till personliga erfarenheter i sina svar om varför de har lågt förtroende för vården av psykisk ohälsa. Bristande tillgänglighet, långa väntetider och otillräcklig hjälp tas också ofta upp. Många av fritextsvaren passar in i fler än en kategori, och ofta samspelar de olika kategorierna. Till exempel kan ett svar handla om att det är resursbrist som leder till långa väntetider, vilket i sin tur gör att personer inte får tillräcklig hjälp.

